

**ՀՀ ֆինանսների նախարարություն
Հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողով**

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ 7/2

8 հուլիսի 2014 թ.

Քննարկվեց «ԲԻԷՍԲԻ» ՍՊԸ 11.06.2014 թ-ի դիմում-գանգատը ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ Եղեգնաձորի ՏՀՏ պաշտոնատար անձանց գործողությունների դեմ:

«ԲԻԷՍԲԻ» ՍՊԸ գանգատում բերված փաստարկները.

«ԲԻԷՍԲԻ» ՍՊԸ-ն 2013 թ-ին հաշվառվել է որպես ԱԱՀ վճարող և առաջնորդվելով «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 3-րդ հոդվածի 4-րդ կետով, ներկայացրել է «Ավելացված արժեքի հարկ վճարող հաշվառվելու և ավելացված արժեքի հարկի վճարողի հաշվառման համար կիրառելու մասին» հայտարարություն (հարկային մարմնում փաստաթղթի գրանցման համար ՓԳՀ E78 n 3080413001307):

Ընկերությունը 2013 թ-ի ընթացքում դուրս է գրել էլեկտրոնային հաշիվ- ապրանքագրեր, ստացել է էլեկտրոնային տարբերակով հաշիվ-ապրանքագրեր և էլեկտրոնային տարբերակով ներկայացրել ԱԱՀ-ի հաշվարկներ: Սակայն, 2014 թ-ին Եղեգնաձորի ՏՀՏ-ն պնդում է, որ «ԲԻԷՍԲԻ» ՍՊԸ-ն ԱԱՀ վճարող համարվելու համար պետք է ներկայացնեք «Ավելացված արժեքի հարկ վճարող համարվելու վերաբերյալ» հայտարարություն: Այդ իսկ պատճառով «ԲԻԷՍԲԻ» ՍՊԸ-ն չի հանդիսանում ԱԱՀ վճարող:

Ելնելով վերոգրյալից՝ Ընկերությունը խնդրում է 2013 թ-ի հաշվետու ժամանակշրջանում իրեն համարել ԱԱՀ վճարող:

ՀՀ ֆինանսների նախարարության հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովի եզրակացությունը.

ՀՀ ֆինանսների նախարարության հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովը (այսուհետ նաև Հանձնաժողով), ուսումնասիրելով սույն գործին առնչվող նյութերն ու ապացույցները եկավ հետևյալ եզրակացության:

Քննարկման ընթացքում «ԲԻԷՍԲԻ» ՍՊԸ (այսուհետ նաև ընկերություն) ներկայացուցիչը նշեց, որ ընկերությունը նախ հաշվառված է եղել Կենտրոնի ՀՏ-ում, որից հետո տեղափոխվել է Եղեգնաձորի ՏՀՏ:

2013 թ-ի հունվար ամսին «ԲԻԷՍԲԻ» ՍՊԸ կողմից Կենտրոնի ՀՏ է ներկայացվել հայտարարություն «Ավելացված արժեքի հարկ վճարող հաշվառվելու և ավելացված արժեքի հարկի վճարողի հաշվառման համար կիրառելու մասին»: Սակայն, երբ ընկերության հաշվառումը Կենտրոնի ՀՏ-ից տեղափոխվել է Եղեգնաձորի ՏՀՏ, պարզվել է, որ Կենտրոնի ՀՏ ներկայացված վերոգրյալ հայտարարությունը բացակայում է: Արդյունքում, ընկերության կողմից կրկին անգամ՝ 2013 թ-ի ապրիլի 8-ին ամսին ներկայացվել է «Ավելացված արժեքի հարկ վճարող հաշվառվելու և ավելացված արժեքի հարկի վճարողի հաշվառման համար կիրառելու մասին» հայտարարությունը, որում ԱԱՀ վճարող համարվելու ժամանակաշրջանը նշված է 01.04.2013 թ-ից մինչև 31.12.2013 թ-ը:

Հանձնաժողովի անդամների ընկերության ներկայացուցչին ուղղված հարցին, թե առկա է արդյոք որևէ ապացույց, որը կհիմնավորեր 2013 թ-ի հունվար ամսին Կենտրոնի ՀՏ վերոգրյալ հայտարարությունը ներկայացված լինելու հանգամանքը, հնչեց պատասխան, որ նման ապացույց առկա չէ:

Խնդրո առարկա հարցի վերաբերյալ Հանձնաժողովն բազմիցս արտահայտել է իր դիրքորոշումը, որը կայանում է հետևյալում:

«Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի (այսուհետ նաև օրենք) 3-րդ հոդվածի համաձայն՝ ԱԱՀ վճարող է համարվում, մասնավորապես, որպես ձեռնարկատիրական գործունեություն իրականացնող գրանցված իրավաբանական անձը՝ ԱԱՀ վճարող համարվելու վերաբերյալ հայտարարությունում նշված օրվանից մինչև հայտարարությունում նշած տարվա ավարտը, բայց ոչ շուտ, քան հայտարարությունը ներկայացնելու հաշվետու ժամանակաշրջանի առաջին օրացուցային օրվանից, եթե անձը կարող է համարվել շրջանառության հարկ վճարող, սակայն իր հաշվառման վայրի հարկային մարմնին վերադաս հարկային մարմնի սահմանած ձևով գրավոր հայտարարություն է ներկայացրել ԱԱՀ վճարող համարվելու վերաբերյալ:

Հայտարարության ձևը հաստատված է ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ նախագահի 11.02.2011թ. թիվ 51-Ն հրամանով (հաշվետվությունների ներկայացման էլեկտրոնային համակարգում 84-րդ ձև), որի ներկայացման դեպքում է միայն շրջանառության հարկ վճարող համարվելու պայմաններին բավարարող անձը համարվում ԱԱՀ վճարող: Նշված հայտարարությունը չներկայացնելու դեպքում անձը չի կարող համարվել ԱԱՀ վճարող:

ՀՀ կառավարության 04.08.2011 թ-ի «Ավելացված արժեքի հարկ վճարողների հաշվառման կարգը հաստատելու մասին» թիվ 1104-Ն որոշմամբ սահմանված է հարկային մարմնում ավելացված արժեքի հարկ վճարողների հաշվառման կարգը, որի համաձայն՝ ԱԱՀ վճարող համարվող անձինք հարկային մարմնին են ներկայացնում իրենց՝ որպես ԱԱՀ վճարող հաշվառելու հայտարարություն (հաշվետվությունների ներկայացման էլեկտրոնային համակարգում 71-րդ ձև): Որպես ԱԱՀ վճարող հաշվառվելու համար օրենքի պահանջ է, որ հարկ վճարողը արդեն իսկ հանդիսանա ԱԱՀ վճարող:

Ավելին, ՀՀ կառավարության 04.08.2011 թ-ի «Ավելացված արժեքի հարկ վճարողների հաշվառման կարգը հաստատելու մասին» թիվ 1104-Ն որոշմամբ սահմանվել է, որ որպես ԱԱՀ վճարող հաշվառվելու հայտարարություն չեն ներկայացնում որպես ԱԱՀ վճարող համարվելու վերաբերյալ հայտարարություն տված անձինք:

Ելնելով վերոգրյալից, որպես ԱԱՀ վճարող հաշվառվելու և ԱԱՀ վճարողի հաշվառման համար կիրառելու մասին հայտարարության ներկայացումը հիմք չէ անձին ԱԱՀ վճարող համարելու համար: Հաշվի առնելով, որ հայտարարություն ներկայացրած անձի՝ ԱԱՀ վճարող համարվելու օրենսդրական հիմքերը հայտարարությունը ներկայացնելու պահին հարկային մարմնին հայտնի չեն, հարկային մարմնին ընդունել է ԱԱՀ վճարող հաշվառելու հայտարարությունը, ինչը, սակայն, «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի համաձայն չի նշանակում, որ հաշվառման համար հայտարարություն ներկայացրած հարկ վճարողը համարվում է ԱԱՀ վճարող:

Միննույն ժամանակ, Հանձնաժողովը հաշվի է առնում այն հանգամանքը, որ ՀՀ վարչապետի մոտ 27.11.2013 թ-ին կայացած քննարկման արդյունքում կազմված թիվ 23.6/[177920]-13 արձանագրության 2-րդ կետի 2-րդ ենթակետով հանձնարարվել է բոլոր այն դեպքերում, երբ տնտեսավարող սուբյեկտն իր տնտեսական գործունեությունը տեղափոխել է ընդհանուր հարկման դաշտ և ցուցաբերել բարեխիղճ, հարկատուի վարքագիծ (ժամանակին կատարել է իր հարկային պարտավորությունները)՝ չկիրառել օրենսդրորեն նախատեսված (ընթացակարգերի խախտմամբ ԱԱՀ վճարող համարվելու համար) պատժամիջոցները:

Հիմք ընդունելով ՀՀ վարչապետի մոտ 27.11.2013 թ-ին կայացած քննարկման N 23.6/[177920]-13 արձանագրության 2-րդ կետի 2-րդ ենթակետով տրված հանձնարարականը, Հանձնաժողովը գտնում է, որ 2013 թ-ի ընթացքում ընկերությունը պետք է համարվի ԱԱՀ վճարող:

Ինչ վերաբերվում է նրան, թե 2013 թ-ի ընթացքում ընկերությունը որ ժամանակահատվածից սկսած պետք է համարվի ԱԱՀ վճարող, ապա նշվեց հետևյալը:

«Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 3-րդ հոդվածի 4-րդ կետի համաձայն. «ԱԱՀ վճարող է համարվում որպես ձեռնարկատիրական գործունեություն իրականացնող գրանցված կամ ձեռնարկատիրական գործունեություն վարելու իրավունք ունեցող

իրավաբանական անձը, օտարերկրյա կազմակերպության Հայաստանի Հանրապետությունում հաշվառված մասնաճյուղը կամ անհատ ձեռնարկատերը՝

...

4) ԱԱՀ վճարող համարվելու վերաբերյալ հայտարարությունում նշված օրվանից մինչև հայտարարությունում նշած տարվա ավարտը, բայց ոչ շուտ, քան հայտարարությունը ներկայացնելու հաշվետու ժամանակաշրջանի առաջին օրացուցային օրվանից, եթե անձը կարող է համարվել շրջանառության հարկ վճարող, սակայն իր հաշվառման վայրի հարկային մարմնին վերադաս հարկային մարմնի սահմանած ձևով գրավոր հայտարարություն է ներկայացրել ԱԱՀ վճարող համարվելու վերաբերյալ»:

Քննարկվող դեպքում սույն գործում առկա ապացույցների համաձայն ընկերությունը 2013 թ-ի ապրիլ ամսին ներկայացրել է «Ավելացված արժեքի հարկ վճարող հաշվառվելու և ավելացված արժեքի հարկի վճարողի հաշվառման համար կիրառելու մասին» հայտարարությունը, որում ԱԱՀ վճարող համարվելու ժամանակաշրջանը նշված է 01.04.2013 թ-ից մինչև 31.12.2013 թ-ը: Հետևապես, ընկերությունը կարող է ԱԱՀ վճարող համարվել սկսած 01.04.2013 թ-ից:

Ելնելով քննարկման արդյունքներից և ղեկավարվելով «Հարկային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 43.1-րդ հոդվածի և «Մաքսային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 37-րդ հոդվածի պահանջներով հանձնաժողովը

ո ր ո շ ու մ է՝

«ԲԻԷՍԲԻ» ՍՊԸ-ին համարել ավելացված արժեքի հարկ վճարող 2013 թ-ի ապրիլի 1-ից:

Հանձնաժողովի նախագահ՝

Վ.ՄԻՐՈՒՄՅԱՆ